



## STORTINGET

# Innst. 274 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget  
fra justiskomiteen

Prop. 35 S (2022–2023)

---

### Innstilling fra justiskomiteen om Samtykke til ratifikasjon av tilleggsprotokoll av 19. mai 2015 til Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme

---

Til Stortinget

## Sammendrag

I Europarådets regi ble det fremforhandlet en tilleggsprotokoll av 22. oktober 2015 (CETS No. 217) til Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme av 16. mai 2005 (ETS 196). Tilleggsprotokollen ble undertegnet i Riga og kalles derfor Rigaprotokollen.

Europarådskonvensjonen av 16. mai 2005 om forebygging av terrorisme (heretter «Europarådskonvensjonen») trådte i kraft 1. juni 2007 og ble ratifisert av Norge 1. februar 2010. Konvensjonen har som formål å øke statspartenes innsats for å forebygge terrorisme og dens negative virkninger for menneskerettighetene, særlig retten til liv.

Rigaprotokollen er en tilleggsprotokoll til Europarådskonvensjonen. Protokollen ble undertegnet av Norge 22. oktober 2015. Protokollen trådte i kraft 1. juli 2017, da den var ratifisert av seks stater, hvorav fire medlemsstater i Europarådet. Per 24. november 2022 er protokollen ratifisert av 26 stater og undertegnet av ytterligere 16 stater.

Rigaprotokollen anses for å være et viktig ledd i det internasjonale samarbeidet mot terrorisme. Protokollen er etter regjeringens oppfatning med på å styrke innsatsen for å forebygge og bekjempe terrorisme, og er et

viktig verktøy for å avverge at personer reiser til utlandet for å slutte seg til terrororganisasjoner. Det er også viktig at Norge følger opp internasjonale forpliktelser, herunder sikkerhetsrådsresolusjon 2178, og viser at Norge står sammen med det internasjonale samfunnet i kampen mot terrorisme.

For å oppfylle de folkerettslige forpliktelsene etter Rigaprotokollen har det vært nødvendig med endringer i straffeloven. De nødvendige lovendringene ble vedtatt i lov 21. juni 2019 nr. 50, i kraft 1. juli 2019, jf. Prop. 100 L (2018–2019) Endringer i straffeloven mv. (terrorrelaterte folkerettslige forpliktelser m.m.).

Rigaprotokollen antas å være en sak av særlig stor viktighet slik at Stortingets samtykke til ratifikasjon er nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

Gjennomføring av protokollen antas ikke å medføre nevneverdige administrative eller økonomiske konsekvenser.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår at Rigaprotokollen ratifiseres. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

## Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wettrhus Thorsvik, viser til Prop. 35 S

(2022–2023) Samtykke til ratifikasjon av tilleggsprotokoll av 19. mai 2015 til Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme.

Komiteen viser til at det økende antallet fremmedkrigere som reiste til Syria og Irak for å slutte seg til terrorgrupper, var bakgrunnen for at FNs sikkerhetsråd 24. september 2014 vedtok resolusjon 2178. Komiteen merker seg at resolusjonen pålegger FNs medlemsstater forpliktelser om forebygging av terrorisme med grenseoverskridende konsekvenser, og å gjennomføre tiltak for å stanse fremmedkrigere på vei ut fra medlemsstatenes territorium.

Komiteen merker seg videre at Rigaprotokollen bygger på sikkerhetsrådsresolusjon 2178 og skal styrke statenes mulighet til å forhindre at fremmedkrigere reiser til utlandet for å utføre terrorhandlinger.

Komiteen registrerer at Artikkel 1 angir at formålet med protokollen er å supplere Europarådskonvensjonen fra 2005 med pålegg til statene om å kriminalisere nye terrorrelaterte handlinger. Videre at protokollen er ment å lette statenes arbeid med å gjennomføre kriminaliseringsforpliktelsene som følger av sikkerhetsrådsresolusjon 2178.

Komiteen merker seg også at kriminaliseringsforpliktelsene er fastsatt i artikkel 2 til 6, og at statene pålegges å gjøre det straffbart å reise, forsøke å reise, organisere eller finansiere reiser til utlandet, hvis formålet med reisen er å begå, forberede eller ta del i terrorhandlinger, samt at det samme gjelder hvis formålet med reisen er å gi eller motta opplæring i terrorisme.

Komiteen merker seg videre at statene i tillegg forpliktet til å kriminalisere deltakelse i en organisasjon eller gruppe med terrorisme som formål, og mottakelse av opplæring i terrorisme. Komiteen registrerer at dette er kriminaliseringsforpliktelser som går lenger enn forpliktelsene etter sikkerhetsrådsresolusjon 2178.

Komiteen merker seg at Rigaprotokollens forpliktelser på undertegningstidspunktet i stor grad var oppfylt i norsk rett gjennom straffelovens bestemmelser om terror og terrorrelaterte handlinger i straffeloven kapittel 18, men at det likevel var nødvendig med enkelte lovendringer for å oppfylle protokollens forpliktelser fullt ut. Komiteen merker seg videre at de nødvendige lovendringene ble vedtatt i lov 21. juni 2019 nr. 50, i

kraft 1. juli 2019, jf. Prop. 100 L (2018–2019) Endringer i straffeloven mv. (terrorrelaterte folkerettslige forpliktelser m.m.).

Komiteen registrerer at Politiets sikkerhetstjeneste (PST) er oppnevnt av Justis- og beredskapsdepartementet til å være Norges nasjonale kontaktpunkt i henhold til Rigaprotokollens artikkel 7.

Komiteen registrerer videre at Rigaprotokollen anses for å være et viktig ledd i det internasjonale samarbeidet mot terrorisme, og at protokollen er med på å styrke innsatsen for å forebygge og bekjempe terrorisme og er et viktig verktøy for å avverge at personer reiser til utlandet for å slutte seg til terrororganisasjoner.

Komiteen merker seg at det er vurdert som viktig at Norge følger opp internasjonale forpliktelser, herunder sikkerhetsrådsresolusjon 2178, og at det viser at Norge står sammen med det internasjonale samfunnet i kampen mot terrorisme.

Komiteen registrerer at gjennomføring av protokollen antas ikke å medføre nevneverdige administrative eller økonomiske konsekvenser.

## Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Justiskomiteen sendte foreløpig avgitt innstilling til utenriks- og forsvarskomiteen 14. mars 2023 og fikk svar 21. mars 2023, hvor utenriks- og forsvarskomiteen viste til justiskomiteens utkast til innstilling i saken og for øvrig ikke hadde noen merknader.

## Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

**v e d t a k :**

Stortinget samtykker i ratifikasjon av tilleggsprotokoll av 19. mai 2015 til Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme.

Oslo, i justiskomiteen, den 28. mars 2023

**Per-Willy Amundsen**

leder

**Odd Harald Hovland**

ordfører